

«مادر بازی‌های باستانی جهان» رونمایی شد



سرپرست باستان‌شناسی شهر سوخته با رونمایی از بازی‌های رومیزی باستانی شهر سوخته و «مار و دُم شهر سوخته»، قدمت این دو بازی را حدود ۴۴۰۰ سال اعلام کرد و گفت: قدمت این بازی‌ها از بازی معروف «گورستان سلطنتی اور» بیشتر است.

بازی‌های رومیزی «باستانی شهر سوخته» و «مار و دُم شهر سوخته» که به همت پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری با همکاری شورای نظارت بر اسباب‌بازی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، باطراحی شده، رونمایی شدند.

قدمت شهر سوخته عقب‌تر رفت

سیدمنصور سیدسجادی - سرپرست کاوش‌های باستان‌شناسی شهر سوخته - در این مراسم با اشاره به بازی باستانی شهر سوخته گفت: بازی‌هایی از این دست را در خاورمیانه، ترکمنستان، قبرس، مصر و معروفترین آن را در گورستان سلطنتی اور در عراق امروزی داریم که شباهت فراوان و شگفت‌انگیزی به بازی شهر سوخته دارد.

او با تاکید بر اینکه در

باستان‌شناسی به دنبال رقابت نیستیم، افزود: در پژوهش‌ها و آزمایش‌های اخیر بر اساس شواهد و یافته‌ها متوجه شدیم که شهر سوخته برخلاف آنچه تصور می‌کردیم متعلق به ۳۲۰۰ سال پیش از میلاد نیست، بلکه حداقل ۳۰۰ سال قدیمی‌تر از آن چیزی است که فکر می‌کردیم؛ یعنی این شهر حداقل ۳۵۵۰ سال پیش از میلاد بنیانگذاری شده است.

این باستان‌شناس اضافه کرد: در این جابه‌جایی، تاریخ این بازی نیز که گمان می‌کردیم متعلق

به حدود ۲۲۰۰-۲۱۰۰ پیش از میلاد (۴۲۰۰ سال پیش) است، ۲۰۰ سال قدیمی‌تر شده که این امر نشانگر آن است که بازی شهر سوخته ۲۰۰ سال از بازی معروف گورستان سلطنتی اور قدیمی‌تر است.

سیدسجادی قبر سردابه‌ای را که بازی شهر سوخته در آن کشف شده یکی از ۴۰ هزار قبر دهگانه‌ای دانست که در گورستان شهر سوخته وجود دارد و گفت: دست‌کم حدود ۶۰ هزار انسان در این گورستان از چهار تا

پنج‌هزارسال پیش آرمیده‌اند. سرپرست کاوش‌های باستان‌شناسی شهر سوخته با بیان اینکه هر یک از قبور این گورستان نکته‌ای را مشخص می‌کند و هر نوع از قبور در شهر سوخته بیانگر یک طبقه اجتماعی است، گفت: قبور سردابه‌ای که شامل یک اتاقک برای دفن متوفی و هدایا و نذورات است متعلق به افراد نخبه یا در حقیقت کلاس برتر جامعه (حکمران، تجار و ...) بوده است.

این باستان‌شناس ادامه داد:



آن قرار دارد.

او ادامه داد: در میان گورخفته‌های یافت‌شده، یک کودک مشاهده شد که در این نمونه دهانهٔ خمره را با یک تکه سفال شکسته‌شده بسته‌اند. روی ساعد اسکلث، شیء آهنی فرسوده‌ای دیده شد که به احتمال زیاد، بقایای یک دستبند یا النگو بوده است.

این باستان‌شناس افزود: روی لایهٔ اندود قیر درون خمره، نقش تار و پود بافت پارچه به خوبی دیده می‌شود که ممکن است مربوط به بقایای کفن یا بستری برای قرار دادن در زیر سر گورخفته بوده باشد.

احمدزاده با بیان اینکه همراه با روند کاوش، به‌ویژه در جریان پاکسازی و پیش از آغاز فرآیند انتقال گورخمره‌ها، مستندسازی آنها به صورت سه‌بعدی به روش تصویرسنجی انجام شده است، اظهار کرد: بررسی‌های اولیه نشان می‌دهد این خمره‌های تدفینی به دوران تاریخی (پارتی و ساسانی) قابل تاریخ‌گذاری هستند، اما برای قابل‌گذاری مطلق باید منتظر نتایج آزمایش‌های سن‌سنجی بقایای استخوانی بود. افزون بر این، نمونه‌هایی از قیرهای به-کاررفته در اندود سطح درونی خمره‌ها به منظور منشأیابی و مقایسه با موارد مشابه در سایر

قبر شماره ۷۳۱ که این شیء ارزشمند در آن کشف شد از نظر اشیاء باستانی بسیار غنی است به نحوی که در آن قاشق غذاخوری و ظرف سفالی با نقش مشهور به نخستین پویانمایی تاریخ (انیمیشن بز جهنده) کشف شد. سیدسجادی با بیان اینکه در کنار کشف این بازی به واقعیت‌های بسیاری دست یافتیم، افزود: جنس تخته این بازی از چوب آبنوس است که در فلات ایران به عمل نمی‌آید و متعلق به شمال پاکستان امروز یا در حقیقت هندوستان است که نشان‌دهنده ارتباط این جامعه با جوامع دیگر بوده، همچنین هنر خراطی در این شیء بسیار زیبا اجرا شده است. سرپرست کاوش‌های شهر سوخته گفت: گمان می‌کنیم افرادی که این بازی را انجام می‌دادند حتماً با ریاضیات و منطق آشنا بودند و از آنجا که وقتی را برای بازی صرف می‌کردند بی‌شک از رفاه نسبی برخوردار بوده‌اند. سیدسجادی همچنین خطاب به دانش‌آموزان حاضر در مراسم گفت: آثار باستانی این مملکت حتی آن خرده‌سفال‌ها که به نظر مهم نمی‌آیند، در حقیقت مثل برگ‌های شناسنامه ما هستند که هویت‌مان را نشان می‌دهند.

تشخیص بیماری‌ها مورد بررسی و مطالعه قرار می‌گیرد. او گفت: پس از انجام بررسی در محل و گردآوری حداکثر اطلاعات ممکن، ادامهٔ این پژوهش به پس از انتقال گورخمره‌ها به آزمایشگاه حفاظت و مرمت و تثبیت یافته‌ها موکول شد. نجفی با بیان اینکه نتیجهٔ مطالعات جنسیت و سن نشان می‌دهد که زنان، مردان و کودکان نابالغ به یک نسبت در این گورستان به خاک سپرده شده‌اند، اظهار کرد: از میان مهمترین موارد شناسایی‌شده در بقایا، می‌توان به وجود هیپوپلازی (رشد ناقص) مینای دندان اشاره کرد که ناشی از الگوی نامناسب رژیم غذایی و استرس ناشی از بیماری است. همچنین، ساییدگی و پوسیدگی برخی از دندان‌ها را نیز می‌توان از موارد آشکارشده در بررسی آنها برشمرد.

این زیست‌باستان‌شناس ادامه داد: رویش غیرطبیعی استخوان اسفنجی در کاسهٔ چشم برخی از گورخفته‌ها مشاهده شد که ممکن است ناشی از کمبود آهن در رژیم غذایی، دفع مواد مغذی به واسطهٔ بیماری‌های دستگاه گوارش، کم‌خونی ناشی از ویتامین ب۱۲، رژیم غذایی نامناسب مادر و ترکیب عفونت در نوزاد، عوارض طبیعی عفونت و علت‌های دیگری از این دست باشد. نجفی با اشاره به اینکه تغییر رنگ استخوان‌ها و تعدادی از دندان‌ها نیز در اثر مجاورت با قیر، از شایع‌ترین تغییرات پس از مرگ در میان این بقایای استخوانی است، گفت: علاوه‌بر مشاهدات اولیه، نمونه‌برداری از بقایای استخوانی و خاک فضای اندام داخلی برخی از گورخفته‌ها برای آزمایش‌های ژنتیک‌باستان‌شناسی و تاریخ‌گذاری مطلق انجام شده است.

بیماری‌های گورخفته‌ها شناسایی شد

بنابر گزارش روابط‌عمومی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، مهسا نجفی - زیست‌باستان‌شناس - نیز در تشریح نتایج اولیهٔ مطالعهٔ بقایای انسانی با اشاره به اینکه اسکلت‌های انسانی به‌دست-آمده از محوطهٔ باستانی محلهٔ کوروش اهواز به روش «استاندارد بیوکسترا و آبه‌لیکر» مورد مطالعهٔ اولیهٔ قرار گرفت، افزود: در این روش بر پایهٔ مشاهدات چشمی، تخمین سن، تعیین جنسیت و

برگزاری جشنواره انار در روستای عدل آباد آرادان

ایسنا/اسمنان مسئول پیگیری نمایندگی میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شهرستان آرادان از برگزاری آئین شکرانه برداشت انار در شهرستان آرادان خبر داد. غلام عباس خاکسار ۱۶آبان ماه با اعلام این خبر اظهار کرد: آئین شکرانه برداشت انار شهرستان آرادان با حضور مسئولان شهرستانی و استقبال گردشگران و علاقه‌مندان در روستای عدل آباد شهرستان آرادان برگزار شد.مسئول پیگیری نمایندگی میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شهرستان آرادان افزود: بازدید از باغ انار، فروش انار مرغوب و فرآورده‌های آن، برگزاری موسیقی سنتی و معرفی آیین‌های محلی، تشریح ارتباط بین کشاورزی و گردشگری و ... ازجمله برنامه‌های این آئین شکرانه بوده است.خاکسار گفت: این مراسم با همکاری میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شهرستان آرادان باغداران این شهرستان و شورای اسلامی و دهیاری حسین‌آباد کردها باهدف معرفی انار این شهرستان، برند سازی گردشگری و رونق اقتصادی منطقه برگزار شد.مسئول پیگیری نمایندگی میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شهرستان آرادان تصریح کرد: انار آرادان از کیفیت بسیار خوبی برخوردار است و باغات انار زیادی در مناطق مختلف این شهرستان وجود دارد.

معرفی «پروین اعتصامی»، «کیکاووس و شمشیر» و «آثار مولانا» به یونسکو

در نشست کارشناسی «اهمیت میراث جهانی» از معرفی «کیکاووس و شمشیر» صاحب قابوس‌نامه و «پروین اعتصامی» برای ثبت در فهرست مشاهیر یونسکو همچنین معرفی کل آثار مولانا برای ثبت در برنامه حافظه جهانی یونسکو به نام ایران، آلمان، بلغارستان، ترکیه، تاجیکستان و ازبکستان خبر داده شد. در پنجاه و هفتمین نشست عصر بخارا که با همکاری ایکوم برگزار شد، با حضور محمدحسین طالبیان - معاون پیشین میراث فرهنگی - عبدالمهدی مستکین -مدیر بخش فرهنگ کمیسیون ملی یونسکو - و علیرضا قلی‌نژاد و احمد محیط طباطبایی از ایکوم ایران به اهمیت میراث جهانی پرداخته شد.

چرا پرونده‌های ایران در یونسکو زنجیره‌ای شدند؟ محمدحسین طالبیان - معاون پیشین میراث فرهنگی - در ابتدای این نشست به تشریح مقدمه‌ای از چگونگی شکل‌گیری روند ثبت جهانی پرداخت و گفت: در دنیا به‌ویژه بعد از جنگ‌های جهانی و اتفاقات ناگواری که برای آثار تاریخی افتاد، جهانیان به این فکر افتادند که کنوانسیون و منشورهای مختلفی را تنظیم کنند و به اصالت و پیشینه خود توجه بیشتری داشته باشند تا بتوانند شهرها و بناهای تاریخی خود را مرمت و بازسازی کنند و ریشه‌های تاریخی خود را ادامه دهند. این کنوانسیون‌ها در کشورهای مختلف شکل گرفتند، اما در نهایت به این نتیجه رسیدند که دنیا باید در حفظ ارزش‌های بشری مشارکت داشته باشد و در راستای آن کنوانسیون ۱۹۷۲ برای حفاظت از میراث طبیعی و فرهنگی ایجاد شد. در سال ۱۹۷۵ ایران نیز به جمع ۲۱۹ کشور عضو این کنوانسیون پیوست. او افزود: در ادامه منشورها، بیانیه‌ها و توصیه‌نامه‌هایی صادر می‌شود و وقتی ادامه پیدا می‌کند، موضوعات مربوط به روح و مفهوم این آثار مهم می‌شود. دو اجلاس مهم درباره موضوع اصالت و یکپارچگی در «نارا و برگن» نروژ در سال ۱۹۹۴ برگزار می‌شود و کم‌کم متوجه می‌شوند که نه‌تنها مسائل کالبدی اهمیت دارد، بلکه مسائلی مربوط به میراث ناملموس هم مهم است. در سال ۲۰۰۱ قطعنامه‌ها و منشورهای مختلفی اجرا می‌شود تا سرانجام کنوانسیون ۲۰۰۳ برای میراث ناملموس تشکیل می‌شود. طالبیان با اعتقاد بر اینکه موضوع جدا کردن میراث ناملموس از ملموس و میراث طبیعی از تاریخی و فرهنگی می‌تواند یک خسران برای بشر باشد، اظهار کرد: قبلاً یک پرونده ثبتی را با فرهنگی یا تاریخی برمی‌شمردند و بعد هم ترکیبی، اما امروز به منظر فرهنگی رسیدند که شامل همه این حوزه‌ها می‌شود و درباره شهرها به این نتیجه رسیدند که درباره منظر تاریخی شهر می‌توانند صحبت کنند. اینجاست که داستان تکامل فکر بشر و همبستگی برای حفاظت از جنبه‌های تأثیرگذار در فرهنگ و هویت بشر اهمیت پیدا می‌کند. معاون پیشین میراث فرهنگی ادامه داد: ایران حدود ۲۷ اثر در فهرست جهانی دارد که ۱۴۰ سایت مختلف را شامل می‌شود و آخرین آن ثبت ۵۴ کاروانسرای ایرانی بود. تقریباً ۲۴ سال به دلایل مختلف از جمله جنگ نتوانستیم پرونده‌ای برای ثبت جهانی آماده کنیم و به همین دلیل پرونده‌های زنجیره‌ای مانند باغ‌های ایرانی، قنات ایرانی و کاروانسراهای ایرانی کمک کرده سایت‌هایی مختلف بیشتری به ثبت جهانی برسد. در ثبت جهانی و کنوانسیون ۱۹۷۲ موضوع حفاظت